Daleč od elite jeznih podvezic

Združenje Ženski poslovni svet se je pri nas začelo pred 20 leti.

Eva Senčar
NEDELO
ned, 27.11.2016, 06:00

Ključne besede:

- podjetnice,
- Ženski poslovni svet,
- Silvija Lippai

Ne bojimo se biti najboljše, je eno od vodil članic združenja FAM, ki je letos praznovalo 20 let delovanja. Foto: Arhiv FAM

Prodorna združba

Med uspešnimi članicami združenja FAM so tudi najevropska menedžerka Tanja Skaza, direktorica podjetja Plastika Skaza; mag. Jerneja Kamnikar Toroš, katere podjetje Vivo Catering je eno najbolj prepoznavnih med slovenskimi catering podjetji; dr. Lucija Mulej Mlakar, podjetnica in svetovalka podjetnikom ter izredna profesorica; mag. Andreja Jernejčič, trenerka javnega nastopanja in direktorica podjetja Lin&Nil Urška Alič Flajnik, ustanoviteljica Špas Teatra; Katarina Avšič iz podjetja Kogast Grosuplje; mag. Lea Benedejčič, direktorica podjetja Mimovrste in dobitnica priznanja Artemida; Mojca Cepuš, nutricionistka in lastnica podjetja Befit; Danica Zorin Mijošek, ustanoviteljica podjetja Kozmetika Afrodita, dr. Nataša Pirc Musar iz Odvetniške družbe Pirc Musar, če naštejemo le nekatere.

Žensko podjetniško združevanje pri nas se je začelo pred natanko dvajsetimi leti. Od ideje, ki se je udejanjila v združenju Ženski poslovni svet, do Društva poslovnih žensk FAM, ki je slovesno proslavilo dvajsetletnico, je preteklo kar nekaj vode. Prek trnja do zvezd, bi pritrdila ustanoviteljica

Silvija Lippai. Jubilej je bil povod za razmišljanje, zakaj se poslovne ženske sploh združujejo.

Elita jeznih podvezic, Moški pa nič, Še uspešneje, FAM – ženska nadvlada? in Podjetnice na pohodu so naslovi člankov, ki so se od ustanovitve leta 1996 pojavljali v časopisih. Tako je namreč odmevala ustanovitev ženskega poslovnega kluba. To je zgodba o prvem ženskem podjetniškem združevanju pri nas. Silvija Lippai jo ima še vedno živo pred očmi: »Dolgo pot smo prehodile, včasih bolj trnovo, a v glavnem prijetno in polno dogodivščin.« Novembra leta 1996 je zase iskala podjetniške navezave in nasvete pri vodenju. Prvi, ki se je zdel uporaben, je bil sodelavčev in je velel: poskusi pri rotarijcih. Z vprašanjem vodstvu enega izmed rotarijskih klubov, kako se včlaniti, je povzročila nemalo začudenja, navsezadnje, to je vendar bila moška združba. Združenje Manager je bilo takrat bolj na začetku poti in zanj niti ni vedela. A v zgolj moške domene, kot pravi, ne verjame, zato je zbrala deset poslovnih dam, pripravila akte in vložila zahtevo za ustanovitev združenja Ženski poslovni svet.

Fam famozno

Za naslednji korak pri osamosvajanju se je pokazalo, da je bil zgrešen. Kot direktorica Kluba managerjev Ljubljana pri agenciji za management je Silvija Lippai sprejela predlog, da bi združenje prenesla k njim. To se ni obneslo, pripoveduje z obžalovanjem. Z velikimi težavami so na prvi skupščini pod taktirko Cvete Zalokar Oražem na Brdu pri Kranju izglasovale društvo in se tako osamosvojile. Ne pozabi povedati, da je tisoč nemških mark na vsaki od članic ostalo v agenciji, društvo pa je štartalo na novo, iz nič. Tudi zamisel o združitvi s Klubom managerjev ni bila posrečena in zanesti se le nase je bila prava odločitev. Nekje vmes so se preimenovale v Društvo poslovnih žensk. Kratico FAM si je nato izmislila modna poznavalka Judita Treppo, ki je pristopila leta 1998, ko so v hotelu Lev sprejele kitajsko delegacijo poslovnih žensk. Prepoznavna podoba je, nič več in nič manj, aluzija na famozno, FAM (Female Association of Managers). Neki uspešen podjetnik pa se je pošalil, da bi kratica navsezadnje lahko pomenila Female Against Man, ženska proti moškemu.

Lippaijeva je v neki reviji že pred leti odgovorila na vprašanje, kaj je sporočilo društva za bralke: »Naj se ne ustrašijo biti najboljše, če imajo željo, strokovnost in lastnost dobrega organizatorja.«

Prijetno s koristnim

Ženska roka tudi v podjetništvu pomeni prislovično skrbnost in zna pričarati toplino; predvsem pa sta pomembni ozaveščenost in informiranost. Praznovanje 20. obletnice je minilo ob obisku starega mestnega jedra Radovljice, zvečer pa na bližnjem idiličnem posestvu s hotelom Lambergh v Dvorski vasi, ki ga vodi Erika Bokal. Uradni del je izzvenel okoljevarstveno: ob predstavitvi podjetja Marbo, ki deluje na področju varstva okolja, in predavanju dr. Andreje Sušnik o podnebnih spremembah in okoljevarstveni ozaveščenosti. Bilo je kot sicer na rednih mesečnih srečanjih, le bolj slovesno. »V vseh teh letih smo imele odlična srečanja, z dobrimi temami,« razmišlja vodja in zastopnica združenja Silvija Lippai o morda njihovem najosnovnejšem poslanstvu, prijetno s koristnim. »Z vztrajnostjo in mislijo, da je društvo namenjeno za dobro članic, so prišli rezultati, navzven je morda najbolj odmevala pomoč pri snemanju dokumentarnega filma o Almi Karlin, za katerega je društvo prispevalo 15 tisoč evrov. Pridobile smo jih s prodajo vstopnic za prireditev v ljubljanski Filharmoniji ter ljubljanski Kinoteki, kjer je bila projekcija filma.« Predlogi in sveže ideje se pravzaprav članicam porajajo ves čas in to združenju zagotavlja vedno novo svežino, je prepričana sogovornica.

Pa vendar, ali je združevanje poslovnih žensk zgolj še ena izmed feminističnih akcij? Recimo takole, pravi Lippaijeva: »Moški se vse zmenijo med službenim časom na golfu, za točilnim

pultom, na tenisu, ženske pa delamo, popoldne so mnoge še mame in žene. Drugi razlog je, da moški menijo, da so boljši od nas. A ženske imamo prednost zaradi večje intuitivnosti, natančnosti, smo bolj premišljene in delavne. Sicer napačno razmišljamo, da se bo brez nas podrl svet. Poleg tega ne znamo dobro organizirati – razporejati – dela, večino naredimo same. To pa zato, ker mislimo, da bomo najbolje opravile. Sposobnosti delegiranja in hitrih odločitev, ki jih premorejo moški, nam manjkajo. Moški recimo naredi potezo, in če se ne izide, ima za reševanje pravno službo; ženske prevetrimo zadevo z vseh mogočih vidikov in zato velikokrat zamudimo priložnost.«

Ko ima predsednica izkušnje

Predsednica FAM Andreja Ilgo, ki je na čelu že tretji mandat, je v društvu že od samega začetka. Kot podjetnica ima več kot dvajsetletne izkušnje. Ko se je Slovenija osamosvojila, je bil čas razmaha podjetništva. Leta 1993, ko sta se z možem vrnila iz Singapurja, kjer sta živela, je z Daljnega vzhoda začela uvažati pohištvo iz ratana, naslednje leto pa skupaj s sodelavci odprla prvo kitajsko restavracijo v Ljubljani Kitajski zid. Svoj pogled tako na svet kot podjetništvo je kalila med drugim tudi zaradi življenja in dela tudi v Rusiji in predvsem v ZDA. »Življenje in delo v Ameriki je povsem drugačno kot pri nas. Tam ni služb za nedoločen čas, ves čas se moraš truditi, in če se ne, se ti zahvalijo za sodelovanje. Pri nas ljudje še zdaj pričakujejo, da bodo dobili plačo, tudi če nič ne delajo, zato so šla številna podjetja v stečaj po nepotrebnem. Zdi se mi, da so odnosi glede na to veliko bolj pošteni, saj je jasno, da če nekega dela ne moreš ali ne znaš opraviti, pač moraš oditi. Tako funkcionira uspešno gospodarstvo,« je odločna in brez sentimentalnosti, za katero v podjetništvu ni prostora. Izkušnje s povezovanjem v mednarodnih podjetniških vodah prenaša na združenje.

Trije krogi v življenju ženske

Da je sama feministka, Andreja Ilgo rada prizna, predvsem je zagovornica enakopravnih odnosov med ženskami in moškimi in verjame, da je ženska energija pomembna. Njihove članice prihajajo iz različnih koncev Slovenije in druga drugi ponuja spoznavanje krajev in po njih posejanih možnosti. Kaj še bi po njenem poleg iskanja novih poslovnih priložnosti lahko navedli kot dobrodejni učinek ženskega poslovnega povezovanja? »Vedno poudarjam, da življenje ženske poteka v več krogih: v družini in v službi, FAM pa zlahka predstavlja še neko dodatno razsežnost, ki je namenjena navezovanju novih poslovnih stikov, širjenju informacij in izobraževanju.« Srečujejo se tudi s podjetnicami pri naših zamejcih v Italiji, Avstriji in na Hrvaškem ter pripravljajo srečanje s poslovnimi ženskami z Madžarske, v navezavi z madžarsko veleposlanico v Sloveniji, Edit Szilagyine Batorfi. Verjame, da se morajo ženske v poslu bolj truditi kot moški, »to pa pomeni, da smo zato lahko tudi boljše podjetnice«.

Podjetnost je ženskega spola

Perle, članice mariborskega regijskega sveta poslovnih žensk in podjetnic, se mesečno sestajajo že peto leto. Prva predsednica Marjana Bravc meni, da so specifično ženske lastnosti potrpežljivost, previdnost in zanesljivost dobre za posel. Kar pa ne pomeni, da se izogibajo določenim moškim lastnostim, kot so odločnost, pogum, neposrednost, le da se jih morajo zavestno priučiti. Nasploh meni, da znajo ženske gledati na položaj v širšem kontekstu, kar pomeni, da znajo upoštevati več dejavnikov in predvideti rezultate določenih potez. Delujejo tudi bolj povezovalno in poskušajo bolje razumeti svojo okolico. Na predstavitvenem sejmu so si privoščile slogan Podjetnost je ženskega spola, ki je v poslovnem svetu že bil krilatica.

Združenje podjetnic Gorenjske se na spletni strani predstavlja s sloganom Smo podjetnice, ki

verjamemo v moč povezovanja, izmenjavo izkušenj in timsko delo. Včasih je iskanje informacij tako zamudno, izobraževanja in izpopolnjevanja za podjetnike so za posameznike lahko zelo draga, marsikdo ne razume, da imamo ženske z vlogo podjetnice, mame in gospodinje pravzaprav tri službe s polnim delovnim časom, še pišejo o razlogih za vstop v združenje.

V sekciji menedžerk pri Združenju Manager, ki šteje 320 menedžerk, so si zastavili cilj do leta 2020 delež vodilnih menedžerk povečati na 40 odstotkov. Menijo, da je ženski menedžment pomemben, ker lahko veliko prispeva h gospodarskemu in socialnemu razvoju države.